

Referanser:

Arkivsak: 24/02772-6

Overordnede føringer for budsjett 2026

Sammendrag

Kirkerådet skal i sitt møte i desember vedta overordnet plan og budsjett for 2026. Rådet inviteres til å gi signaler og føringer til sekretariatet for dette arbeidet.

Det er fra administrasjonens side ønskelig å ha som utgangspunkt at budsjettet ikke skal bidra til å svekke egenkapitalen og at budsjettet som minimum er i balanse. Gjennom nedbemanningsprosessen i 2024/25 er det lagt økonomisk grunnlag for å kunne oppnå en slik balanse.

Kirkemøtet 2025 behandlet dokumentet «Utfordringsbildet 2025».

For 2026 foreslås det at kirken prioriterer to områder: unge og unge voksne, samt kirken som organisasjon.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet ber sekretariatet å fremlegge et budsjett for 2026 i balanse.
2. Kirkerådet ber om at sekretariatet prioriterer følgende to områder:
 - Unge og unge voksne
 - Kirken som organisasjon

Kirkerådet ber om at oppfølging av de prioriterte områdene tydeliggjøres i Kirkerådets budsjettdokumenter.

Saksorientering

Bakgrunn

I Prioriteringer og overordnet status

Visjon og strategi

Den norske kirkes visjon er «Mer himmel på jord», og vi skal være en landsdekkende, selvstendig og demokratisk folkekirke

Prioriteringer

For inneværende år er de vedtatte prioriteringer de samme som for 2024:

- Barn og unge 0-30 år
- Kirken som organisasjon, inkludert organisering, digitalisering og rekruttering

Utfordringsbildet

Kirkerådet har siden 2021 fremlagt årlig for Kirkemøtet dokumentet «Utfordringsbildet» som orienteringssak. Til forskjell fra tidligere år fikk Kirkemøtet 2025 dette dokumentet til ordinær behandling. Etter en innledning om de store globale utfordringer vendes blikket mot de største utfordringene for eget arbeid og organisasjon.

Dokumentet har hovedfokus på disse utfordringene (stikkord):

- *Dåp*
- *Aldersgruppen unge voksne*
- *Oppslutningen om gudstjenesten*
- *Rekrutteringen*
- *Kristne migranter*
- *Oppgjør med grupper som er rammet av urett*
- *En tung organisasjon*
- *En kostbar pensjonsordning*
- *Finansiering*

Unge og unge voksne

Utfordringsbildet trekker fram at kirkens største utfordring i dag er knyttet til unge og unge voksne: *Tiden som ungdom og unge voksen er en tid for å forme egen identitet, etablere vaner, finne nye venner og søke en livspartner. Det er også en tid for å finne ut av egen tro, hvor barnetroen kan slå sprekker og noe nytt må vokse fram. Er da den Den norske kirke tilstrekkelig tilstede som en relevant samtalepartner? Har kirken fellesskap hvor unge finner seg til rette og kan engasjere seg, og tilbud som unge ønsker?*

Kirken som organisasjon

De siste årene har «kirken som organisasjon» vært et prioritert område og handler om både organisering, digitalisering og rekruttering. Kirkemøtet i 2023 ga ny retning

i arbeidet med *organisasjonsutvikling*, men det er fortsatt nødvendig å forenkle organisasjonen og bruke mindre ressurser på administrasjon. Over flere år har kirken satset på *digitalisering* gjennom å skape felles digitale systemer som forenkler og forbedrer arbeidshverdagen. *Rekruttering* er en annen stor utfordring for Dnk både fordi store årskull er på vei ut i pensjon og fordi kampen om arbeidskraften er hard.

II Økonomiske rammer

Økonomisk status og egenkapital

Rettssubjektets egenkapital ved inngangen til 2023 utgjorde 373 mill. kroner. Høye pensjonskostnader ledet i 2023 til et årsunderskudd på 71,9 mill. kroner. Selv om påfølgende år 2024 gav et årsoverskudd (**Note 1**) hadde den underliggende driften i 2024 et betydelig underskudd.

Pr 31.12.24 er egenkapitalen 320 mill. kroner.

Note 1 Det bokførte overskuddet skyldes to ekstraordinære forhold 1) ubrukte tilskuddsmidler fra bispedømmerådene, på 14,7 mill. kroner, og 2) omplassering av kapitalplassering gav en regnskapsmessig gevinst på 33,8 mill. kroner

Inneværende års budsjett

Rammetilskuddet til Den norske kirke for 2025 ble på 2 664 mill. kroner - en økning på 3,74% målt mot tilskuddet året i forveien. I tillegg kommer tilskudd til Svalbard kirke på 6,2 mill. kroner.

De økonomiske rammene har gjort budsjettprosessen de to siste årene krevende. I særlig grad skyldes dette høye pensjonskostnader som har etablert seg på et nivå 100 mill kroner høyere enn tidligere år.

Årsbudsjett 2025 ble vedtatt i desember med budsjett 2 708 mill. kroner og et underskudd på 38,2 mill. kroner; jfr. KR 90/24

Et bærekraftig budsjettnivå

Det har i 2024 og 2025 vært arbeidet mye med å gjenskape et bærekraftig budsjettnivå. Ved inngangen til 2025 ble det iverksatt en nedbemanningsprosess i de administrative stillingene som skal gi varig effekt. Fra 2026 er kostnadsnivået i prognosene redusert med 65 mill. kroner.

Det er utarbeidet langtidsprognoser for 2026-2028. Disse er presentert i KR 28/25 og viser et mulig utviklingsscenario basert på et sett av forutsetninger med stor usikkerhet. I prognose A (se tabell under) legges det til grunn at den statlige støtten ikke fullt ut dekker forventet lønnsvekst (kirkens største kostnadspost) ved at tildelingen er 1% prosentpoeng lavere enn lønnsveksten, og for de 2 påfølgende årene er tilsvarende avstand økt til 1,5 prosentpoeng.

Nøkkeltall prognose 2026-28		2026	2027	2028
Realnedgang	%-poeng	-1,0 %	-1,5 %	-1,5 %
Årsunderskudd	mill kr	-17,5	-44,9	-73,8
Innsparingstiltak	mill kr	65,0	65,0	65,0
Årsresultat	mill kr	47,5	20,1	-8,8

Effekten av innsparingstiltaket er synliggjort i nest siste tabellrad; jfr. linjen «innsparingstiltak». Langtidsprognosen viser at kirken fra 2026 er bedre rustet til å takle en gitt situasjon med svekket inntektsnivå.

Budsjettsøknad 2026

I budsjettsøknad 28.02.25 for 2026 til Barne- og familiedepartementet (BFD) har Kirkerådet bedt om at tilskuddet til rDnk beholdes på minimum samme nivå som 2025, i tillegg til pris- og lønnsvekstkompensasjon.

Videre har Kirkerådet i brev til BFD 19.10.24 spilt inn to andre budsjettbehov:

- Digitale fellesløsninger i rDnk (80 mill. kr)
- Styrking av traumekompetanse, psykososial oppfølging og kriseledelse i rDnk (20 mill. kr)

Fremtidig finansiering av Den norske kirke og trossamfunnene

Flere av opposisjonspartiene på Stortinget har i sine alternative statsbudsjetter foreslått redusert støtte til Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn. Barne- og familiedepartementet oppnevnte i desember 2024 et ekspertutvalg som innen 20.august 2025 skal levere en anbefaling om fremtidig utforming av tilskuddsordningen til Dnk og øvrige tros- og livssynssamfunn. På nåværende tidspunkt vet vi ikke ekspertutvalgets konklusjon og utfallet av de påfølgende politiske prosesser. Kirken må imidlertid være forberedt på endringer som påvirker driften fremover.

III Forslag til prioriteringer for 2026

Det er ønskelig å ha som utgangspunkt at våre budsjetter ikke skal bidra til å svekke egenkapitalen, og at budsjettet som legges fram for 2026 skal være i balanse. Det vises til at nedbemanningsprosessen er iverksatt. Langtidsprognosen viser at Dnk fra 2026 vil være i en bedre situasjon enn tidligere for å takle en mulig situasjon med strammere økonomi.

Utfordringsbildet 2025 peker på at oppslutningen om Den norske kirke på noen områder er svekket. Særlig gjelder dette oppslutningen om gudstjenestene. På andre områder, slik som for dåp, viser tallene at den mangeårige satsingen har hatt god effekt.

Kirkemøtet behandlet i KM 12/25 utfordringsbildet og i sitt vedtak peker KM på behovet for videre arbeid i forhold til *Kirken som håpsbærer i verden, En bærekraftig kirke, og En lokal folkekirke i Norge og en tid for fornyelse.*

I forhold til en bærekraftig kirke påpeker KM:

I møte med økonomiske utfordringer er det behov for videre arbeid med organisasjonsutvikling i den norske kirke, som skaper bedre samhandling, og å utforske hva som kan gi inntekter for kirken.

Kirken har de senere årene i sine prioriteringer særlig løftet frem barn og unge samt kirken som organisasjon.

Samisk kirkeråds møte 22.april vedtok å støtte kirkens prioriteringer av a) unge og unge voksne, b) kirken som organisasjon. Rådet forventer at samiske hensyn skal ivaretas innenfor disse områdene. Videre viser Samisk kirkeråd til Samisk utvalgs rapport om styrking av samisk kirkeliv, og til Kirkerådets vedtak om forsoning i Dnk. Dette er saker som Samisk kirkeråd mener skal prioriteres å implementeres i Den norske kirke på alle nivåer.

Kirkemøtet 2025 har bedt Kirkerådet for 2026 å prioritere unge og unge voksne, samt kirken som organisasjon.

Kirkemøtet fordeler forventet rammetilskudd for 2026 med samme prosentvise fordeling mellom budsjettgruppe 1, 2 og 3 som i 2025.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Denne saken legger rammene for budsjett 2026. På bakgrunn av vedtaket i denne saken vil administrasjonen arbeide videre med plan og budsjett for 2026 for endelig behandling i Kirkerådets desembermøte.